

Inhoud

STAAL STERKTE 8.8	2
STAAL STERKTE 10.9	4
STAAL STERKTE 12.9	6

STAAL STERKTE 8.8

Bij Ferrofast is een breed aanbod van o.a. stalen schroeven, bouten en tapeinden in sterkteklasse 8.8 verkrijgbaar. De producten zijn geproduceerd naar internationale normen zoals DIN en ISO en hebben een metrische schroefdraad. Onderstaande gegevens hebben betrekking op producten met een schroefdraad met een nominale afmeting t/m 39 mm en vervaardigd uit al dan niet gelegeerd staal en beproeft op kamertemperatuur.

Sterkteklasse 8.8 geldt niet voor moeren of stelschroeven en wijkt deze af wanneer producten een speciale behandeling zijn ondergaan m.b.t. de lasbaarheid, corrosievastheid, warmtevastheid van +300°C en taaiheid beneden -50°C.

Staal 8.8 heeft de volgende mechanische eigenschappen:

Mechanische eigenschappen STAAL 8.8¹⁾

			d < 16 ⁶⁾	d > 16 ⁶⁾
1.	Treksterkte R _m in N/mm ² ²⁾	Nom.	800	800
2.	Treksterkte R _m in N/mm ² ²⁾	Min.	800	830
3.	Vickershardheid	Min.	250	255
	F (Γ) 98n	Max.	320	335
4.	Brinellhardheid	Min.	328	242
	F = 30D ²	Max.	304	318
5.	Rockwellhardheid	Min.	HRB	-
			HRC	22
		Max.	HRB	-
			HRC	32
6.	Oppervlaktehardheid HV 0,3	Max.	4	
7.	Onder vloeigrens	Nom.	-	-
	ReL in N/mm ² ⁴⁾	Min.	-	-
8.	0,2% rekgrens	Nom.	640	640
	R _p 0,2 in N/mm	Min.	640	660
9.	Spanningsverhouding	Sp / ReL of Spr / R _p 0,2	0,91	0,91
	Proefspanning	Sp in N / mm ²	580	600
10.	Breukdraaimoment Mb Nm	Min.	-	-
11.	Breukrek A in %	Min.	12	12
12.	Treksterkte onder schuine belasting		⁵⁾	⁵⁾

- 1) Voor klasse 8.8 met de afmetingen t/m 16 mm bestaat een verhoogd risico van het afstropen van de moeren, wanneer de verbinding boven de proefspanning wordt aangedraaid. De norm ISO 898-2 wordt aanbevolen in acht te nemen.
- 2) De min. treksterkten gelden voor een nominale lengte $\Gamma \geq 2,5d$. De minimale hardheden gelden voor een nominale lengte $< 2,5d$ en voor producten die niet met een trekproef beproefd kunnen worden.
- 3) Het verschil tussen de oppervlakte hardheid en de gemeten hardheid in de kern mag niet meer dan 30 Vickerspunten (HV 0.3) bedragen.
- 4) Als ReL niet bepaald kan worden, is het toegestaan R_p 0.2 te bepalen.
- 5) De waarden van de sterkte onder schuine belasting mogen niet kleiner zijn dan de bij schuine belasting punt 2 vermelde min. treksterkten (Niet voor tapeinden).
- 6) Voor bouten in staalconstructies is dit maximaal 12 mm.

Proefkracht

De proefkracht volgens de volgende tabel is axiaal op bout toegepast en gedurende 15 seconden vastgehouden. De proef is geslaagd met als criterium dat de boutlengte ná de test niet is toegenomen, met een tolerantie van $\pm 12,5 \mu\text{m}$. Voor de gebruiker is de volgende tabel een hulpmiddel om de meest geschikte keuze te maken.

Draad $\emptyset$	Nennspanningsdoorsnede A_s , Nenn mm^2	Proefkracht (A_s , Nenn Sp) in N
M-3	5,03	2.290
M-3,5	6,78	3.940
M-4	8,78	5.100
M-5	14,2	8.230
M-6	20,1	11.600
M-7	28,9	16.800
M-8	36,6	21.200
M-10	58	33.700
M-12	84,3	48.900 ^A
M-14	115	66.700 ^A
M-16	157	91.000 ^A
M-18	192	115.000
M-20	245	147.000
M-22	303	182.000
M-24	353	212.000
M-27	459	275.000
M-30	561	337.000
M-33	694	416.000
M-36	817	490.000
M-39	976	586.000

A = voor staalbouwschroeven geldt 50700 N, 68800 N respectievelijk 94500 N.

Chemische eigenschappen

Chemische eigenschappen	Chemische samenstelling (Gewicht in %)				Ontlaat temperatuur $^{\circ}\text{C}$ min.	Meest gebruikte
	C Min.	C Max.	P Max.	S Max.		
Koolstofstaal met toevoegingen (bijv. borium, mangaan of chroom), gehard en ontlaten	0,15*	0,4	0,035	0,035	425	19 Mn B4 22 B2, 35 B2, Cq45, 38 Cr2, 46 Cr2, 41 Cr4
Koolstofstaal, gehard en ontlaten	0,25	0,55	0,035	0,035		

*Bij staal van 8.8 waar minder dan 0,25% koolstof in zit, dient er minimaal 0,60% mangaan (Mn) aanwezig te zijn.

**Bij afmetingen Γ M20 is het, in verband met de doorharding, aan te raden een staalsoort te gebruiken als aangegeven bij 10.9.

*De informatie op deze pagina's dient slechts ter informatie over de specificaties van staal 8.8. De maximale afmetingen en eigenschappen zijn per plaatdikte verschillend. Voor de beschikbaarheid van een bepaalde plaatafmeting kan u het beste contact met ons opnemen. Hoewel deze pagina's met de grootste zorg zijn samengesteld kunnen hier geen rechten aan worden ontleend en sluit Ferrofast aansprakelijkheid op basis van de vermelde gegevens nadrukkelijk uit.

STAAL STERKTE 10.9

Bij Ferrofast is een breed aanbod van o.a. stalen schroeven, bouten en tapeinden in sterkteklasse 10.9 verkrijgbaar. De producten zijn geproduceerd naar internationale normen zoals DIN en ISO en hebben een metrische schroefdraad. Onderstaande gegevens hebben betrekking op producten met een schroefdraad met een nominale afmeting t/m 39 mm en vervaardigd uit al dan niet gelegeerd staal en beproeft op kamertemperatuur.

Sterkteklasse 10.9 geldt niet voor moeren of stelschroeven en wijkt deze af wanneer producten een speciale behandeling zijn ondergaan m.b.t. de lasbaarheid, corrosievastheid, warmtevastheid van +300°C en taaiheid beneden -50°C.

Staal 10.9 heeft de volgende mechanische eigenschappen:

Mechanische eigenschappen STAAL 10.9

1.	Treksterkte R_m in N/mm^2 ¹⁾	Nom.	1000	
2.	Treksterkte R_m in N/mm^2 ¹⁾	Min.	1040	
3.	Vickershardheid	Min.	320	
		Max.	380	
4.	Brinellhardheid $F = 30D^2$	Min.	304	
		Max.	361	
5.	Rockwellhardheid	Min.	HRB	-
			HRC	32
		Max.	HRB	-
			HRC	39
6.	Oppervlaktehardheid HV 0,3	Max.	4	
7.	Onder vloeigrens R_{eL} in N/mm^2	Nom.	-	
		Min.	-	
8.	0,2% rekgrens $R_p 0,2$ in N/mm	Nom.	900	
		Min.	940	
9.	Spanningsverhouding	Sp / R_{eL} of Spr / $R_p 0,2$	0,88	
		Proefspanning	Sp in N / mm^2	830
10.	Breukdraaimoment M_b Nm	Min.	-	
11.	Breukrek A in %	Min.	9	
12.	Treksterkte onder schuine belasting		³⁾	

- 1) De min. treksterkten gelden voor een nominale lengte $2,5d$. De minimale hardheden gelden voor een nominale lengte $< 2,5d$ en voor producten die niet met een trekproef beproefd kunnen worden.
- 2) Het verschil tussen de oppervlakte hardheid en de gemeten hardheid in de kern mag niet meer dan 30 Vickerspunten (HV 0.3) bedragen. Voor klasse 10.9 geldt als oppervlakte hardheid 390 HV.
- 3) De waarden van de sterkte onder schuine belasting mogen niet kleiner zijn dan de bij schuine belasting punt 2 vermelde min. treksterkten (Niet voor tapeinden).

Proefkracht

De proefkracht volgens de volgende tabel is axiaal op bout toegepast en gedurende 15 seconden vastgehouden. De proef is geslaagd met als criterium dat de boutlengte ná de test niet is toegenomen, met een tolerantie van $\pm 12,5 \mu\text{m}$. Voor de gebruiker is de volgende tabel een hulpmiddel om de meest geschikte keuze te maken.

Draad $\emptyset$	Nennspanningsdoorsnede As, Nenn mm^2	Proefkracht (As, Nenn Sp) in N
M-3	5,03	4.180
M-3,5	6,78	5.630
M-4	8,78	7.290
M-5	14,2	11.800
M-6	20,1	16.700
M-7	28,9	24.000
M-8	36,6	30.400
M-10	58	48.100
M-12	84,3	70.000
M-14	115	95.500
M-16	157	130.000
M-18	192	159.000
M-20	245	203.000
M-22	303	252.000
M-24	353	293.000
M-27	459	381.000
M-30	561	466.000
M-33	694	570.000
M-36	817	678.000
M-39	976	810.000

Chemische eigenschappen

Staal producten met een sterkteklasse van 10.9 moeten voldoende doorhardbaar zijn om te kunnen garanderen dat de kern van de spoed, zowel vóór als ná het ontlaten, +- 90% martensiet bevat.

Chemische eigenschappen	Chemische samenstelling (Gewicht in %)				Ontlaat temperatuur $^{\circ}\text{C}$ min.	Meest gebruikte
	C Min.	C Max.	P Max.	S Max.		
Koolstofstaal met toevoegingen (bijv. borium, mangaan of chroom), gehard en ontlaten	0,15*	0,35	0,035	0,035	340	35 B2, 34 Cr4, 37 Cr4, 41 Cr4
Koolstofstaal, gehard en ontlaten	0,25	0,55	0,035	0,035		
Koolstofstaal met toevoegingen (bijv. borium, mangaan of chroom) gehard en ontlaten	0,20*	0,55	0,035	0,035	425	35 B2, 34 Cr4, 37 Cr4, 41 Cr4
Gelegeerd staal, gehard en ontlaten	0,20	0,55	0,035	0,035		

*Bij staal van 10.9 waar minder dan 0,25% koolstof in zit, dient er minimaal 0,70% mangaan (Mn) aanwezig te zijn.

*De informatie op deze pagina's dient slechts ter informatie over de specificaties van staal 10.9. De maximale afmetingen en eigenschappen zijn per plaatdikte verschillend. Voor de beschikbaarheid van een bepaalde plaatafmeting kan u het beste contact met ons opnemen. Hoewel deze pagina's met de grootste zorg zijn samengesteld kunnen hier geen rechten aan worden ontleend en sluit Ferrofast aansprakelijkheid op basis van de vermelde gegevens nadrukkelijk uit.

STAAL STERKTE 12.9

Bij Ferrofast is een breed aanbod van o.a. stalen schroeven, bouten en tapeinden in sterkteklasse 12.9 verkrijgbaar. De producten zijn geproduceerd naar internationale normen zoals DIN en ISO en hebben een metrische schroefdraad. Onderstaande gegevens hebben betrekking op producten met een schroefdraad met een nominale afmeting t/m 39 mm en vervaardigd uit al dan niet gelegeerd staal en beproeft op kamertemperatuur.

Sterkteklasse 12.9 geldt niet voor moeren of stelschroeven en wijkt deze af wanneer producten een speciale behandeling zijn ondergaan m.b.t. de lasbaarheid, corrosievastheid, warmtevastheid van +300°C en taaiheid beneden -50°C.

Staal 12.9 heeft de volgende mechanische eigenschappen:

Mechanische eigenschappen STAAL 12.9

1.	Treksterkte R_m in N/mm ² ¹⁾	Nom.	1200	
2.	Treksterkte R_m in N/mm ² ¹⁾	Min.	1220	
3.	Vickershardheid	Min.	385	
		Max.	435	
4.	Brinellhardheid $F = 30D^2$	Min.	366	
		Max.	414	
5.	Rockwellhardheid	Min.	HRB	-
			HRC	39
		Max.	HRB	-
			HRC	44
6.	Oppervlaktehardheid HV 0,3	Max.	4	
7.	Onder vloeigrens R_{eL} in N/mm ²	Nom.	-	
		Min.	-	
8.	0,2% rekgrens $R_p 0,2$ in N/mm	Nom.	1080	
		Min.	1100	
9.	Spanningsverhouding	Sp / R_{eL} of Spr / $R_p 0,2$	0,88	
		Proefspanning Sp in N / mm ²	970	
10.	Breukdraaimoment M_B Nm	Min.	-	
11.	Breukrek A in %	Min.	8	
12.	Treksterkte onder schuine belasting		³⁾	

- 4) De min. treksterkten gelden voor een nominale lengte $\Gamma_{2,5d}$. De minimale hardheden gelden voor een nominale lengte $< 2,5d$ en voor producten die niet met een trekproef beproefd kunnen worden.
- 5) Het verschil tussen de oppervlakte hardheid en de gemeten hardheid in de kern mag niet meer dan 30 Vickerspunten (HV 0.3) bedragen.
- 6) De waarden van de sterkte onder schuine belasting mogen niet kleiner zijn dan de bij schuine belasting punt 2 vermelde min. treksterkten (Niet voor tapeinden).

Proefkracht

De proefkracht volgens de volgende tabel is axiaal op bout toegepast en gedurende 15 seconden vastgehouden. De proef is geslaagd met als criterium dat de boutlengte ná de test niet is toegenomen, met een tolerantie van $\pm 12,5 \mu\text{m}$. Voor de gebruiker is de volgende tabel een hulpmiddel om de meest geschikte keuze te maken.

Draad $\varnothing$	Nennspanningsdoorsnede A_s , Nenn mm^2	Proefkracht (A_s , Nenn S_p) in N
M-3	5,03	4.880
M-3,5	6,78	6.580
M-4	8,78	8.520
M-5	14,2	13.800
M-6	20,1	19.500
M-7	28,9	28.000
M-8	36,6	35.500
M-10	58	56.300
M-12	84,3	81.800
M-14	115	112.000
M-16	157	152.000
M-18	192	186.000
M-20	245	238.000
M-22	303	294.000
M-24	353	342.000
M-27	459	445.000
M-30	561	544.000
M-33	694	673.000
M-36	817	792.000
M-39	976	947.000

Chemische eigenschappen

Staal producten met een sterkteklasse van 12.9 moeten voldoende doorhardbaar zijn om te kunnen garanderen dat de kern van de spoed, zowel vóór als ná het ontlaten, $\pm 90\%$ martensiet bevat.

Chemische eigenschappen	Chemische samenstelling (Gewicht in %)				Ontlaat temperatuur $^{\circ}\text{C}$ min.	Meest gebruikte
	C Min.	C Max.	P Max.	S Max.		
Gelegeerd staal, gehard en ontlaten	0,28	0,50	0,035		380	Cr4, 41 Cr4, 34 Cr Mb4, 42 Cr Mb4 34 Cr Ni Mb 6 30 Cr Ni Mb 8

Bij de sterkteklassen 12.9 is op oppervlakken die op trek worden belast, een metallografisch aantoonbare, fosforhoudende witte laag niet toegestaan (Metallografie is een wetenschap die zich bezighoudt met het verband tussen structuur en eigenschappen van metalen en legeringen).

Gelegeerd staal moet van de volgende elementen de daarbij vermelde procenten minimaal bezitten;

- Chroom 0,30%
- Nikkel 0,30%
- Molybdeen 0,20%
- Vanadium 0,10%

*De informatie op deze pagina's dient slechts ter informatie over de specificaties van staal 12.9. De maximale afmetingen en eigenschappen zijn per plaatdikte verschillend. Voor de beschikbaarheid van een bepaalde plaatafmeting kan u het beste contact met ons opnemen. Hoewel deze pagina's met de grootste zorg zijn samengesteld kunnen hier geen rechten aan worden ontleend en sluit Ferrofast aansprakelijkheid op basis van de vermelde gegevens nadrukkelijk uit.